

Inhoud

1. Een voorproefje	5
1.1 Koloniale straatnamen	5
1.2 Criteria voor vernoeming	7
1.3 Aanscherping voorstellen Voorstanders	8
1.4 Strijd om straatnaam is politiek	10
1.5 Tegenstanders die zelf 'fout' zijn	11
1.6 Weg met de Bachstraat	12
1.7 'Onschuldige' helden	14
1.8 Artistieke schepping als spiegel van de kunstenaarsziel	15
1.9 Vaak twee kampen	16
1.10 Het omgekeerde: de 'terrorist' wordt een held	19
1.11 Helden zonder vlekje	19
2. Waar komen straatnamen vandaan?	22
2.1 Vanaf de oudheid tot de twaalfde eeuw	22
2.2 Vanaf de twaalfde eeuw	23
2.3 Huisnummering	24
2.4 De Gemeentewet	25
2.5 De Vereniging Nederlandse Gemeenten	25
2.6 Weetjes over straatnamen en vreemde namen	26
2.7 Straatnaamborden	29
3. Straatnaam verandering internationaal en in de tijd bezien	30
3.1 Oorlog en nieuwe heersers	30
3.2 De Romeinen, de islamieten en de Reconquista	31
3.3 Sint-Petersburg als voorbeeld	32
3.4 De Duitsers in WOII	33
3.5 De slaaf als overwinnaar	35
3.6 Straatnamen als diplomatiek wapen	40
3.7 Berlijn, Wenen en Salzburg	41
3.8 Conclusie	44

4. De discussie in andere voormalige koloniale landen	45
4.1 Heeft Nederland meer 'foute' koloniale helden?	45
4.2 Speelt de discussie over 'foute' helden meer in Nederland?	46
5. Helden buiten Nederland met een vlekje	55
5.1 Van Lincoln tot Trump	56
5.2 Luther en Calvijn	61
5.3 Henry Ford en Hemingway	67
5.4 Kunstzinnig 'witwassen' als fout	70
5.5 Conclusie helden buiten Nederland	83
6. Het ontstaan van de Gouden Eeuw	84
6.1 Inleiding	84
6.2 Ontdekkingsreizen	84
6.3 De bizarre start van de Republiek als koloniaal land	87
6.4 Het Noorden en het Zuiden	88
6.5 Opleiding, innovatie en immigranten	89
6.6 De vrouw en de armenzorg	90
6.7 Gouden teams op land en ter zee	91
6.9 De Dordtse Synode en (in-)tolerantie	93
7. Rijk geworden over de ruggen van slaven	96
7.1 Marginale verdiensten op slavenhandel: 'een hele kleine tak'	96
7.2 Verdiensten op producten van slaven: meestal sterk overdreven	98
7.3 Wie zijn rijk geworden aan de handel op Oost- en West-Indië	107
8. Waar heeft de Republiek zijn geld aan verdiend?	118
8.1 Inpoldering en waterschappen	118
8.2 De land- en tuinbouw en verstedelijking	118
8.3 De Hanze, 'De West' en de haringvaart	120
8.4 Andere belangrijke bronnen van Hollandse welvaart	124
8.5 Nostalgie en trots	128
8.6 Conclusie	130
8.7 Begrip gouden eeuw afschaffen of handhaven?	135

9. De geschiedenis van de slavenhandel in een notendop	138
9.1. Verzwegen geschiedenis: Afrikaanse slavenhandel van zwarten en blanken	138
9.2. Begrippen racisme en slavernij geckaapt	144
9.3. Moderne slavernij	148
9.4 Conclusie	151
10. Van schilders tot het koninklijk huis	152
10.1 Inleiding	152
10.2 Schilders	155
10.3 Schrijvers en dichters	159
10.4 Regisseurs en filmsterren	167
10.5 Muzikanten	173
10.6 Luchtvaart pioniers	177
Nederland	179
Buitenland	182
10.7 Sporthelden	185
10.8 Burgemeesters	190
10.9 Leden van het Koninklijk Huis	193
11. Koloniale helden	195
11.1 Inleiding	195
11.2 De twee gezichten van het kolonialisme	195
11.3 Mannen uit de Zeven Provinciën, de WIC en de VOC	204
11.4 Ethische politiek	235
11.5 Indonesische onafhankelijkheidsstrijd	241
12. Wat is 'goed' en wat is 'fout'?	244
12.1 Goed en fout: dierenwelzijn en -leed en de tien geboden als voorbeeld	244
12.2 Religie, racisme en slavernij	246
12.3 'In zijn tijd bezien'	247
12.4 De democratische rechtsstaat	250
12.6 Intermezzo - het proces compleet	257
12.7 Fouten, vergeving en verzoening	259
12.8 Fouten en verdiensten	262
12.9 Juridiseren en dejuridiseren	265
12.10 Urk en Utrecht zijn er uit	267

13. Goede helden	271
13.1 Verzetshelden	271
13.2 Law, not war	272
13.3 (Anti-) koloniale helden	273
13.4 Helden zonder gouden randje	274
13.5 Koloniale uitvinders en kooplieden	275
13.6 Vrouwen	276
13.7 'En dat in Putten, hè'	278
13.8 Conclusie	279
14. Tot slot: de redenering	280
14.1 Venijn begint in de staart	280
14.2 <i>When in Rome, be like the Romans</i>	281
14.3 Modernisme	281
14.4 Tolerantie: inclusiviteit	282
14.5 <i>If you torture history long enough, it will confess anything</i>	283
14.6 De filosoof Rawls: overlappende consensus als centrale waarde	283
14.7 De vrijheid van, tot en om	285
14.8 De psychologie van ZWART/WIT	286
14.9 De wereld bezien vanuit het slechte	288
14.10 Herhaling van het gedachtenexperiment	289
14.11 Vergeving en verzoening	290
Bijlage 1	292
1. Dierenleed als voorbeeld?	292
2. De Tien Geboden als voorbeeld?	293